

~~Litt.~~ EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.
VITEBERG.

11-58.

SIGNAT. ~~ccccccc~~ CCCXIII.

43

EPISTOLA VALEDICTORIA,
Qvâ,
erga
VIRUM MAXIME REVERENDUM,
AC NOBILISSIMUM,
DOMINUM
MICHAELEM LIEFMANNUM,
LIGNITZIO SILES. Philippiæ Doctorem, &
Theologum Consummatissimum, nuper Ecclesiæ Au-
gustanæ Confessionis in Metropoli Superioris Hunga-
riæ, Cassoviâ, Pastorem Primarium, Gymnasii ibidem Inspe-
ctorem & Sex Regiarum Liberarum Civitatum Superla-
tendentem Vigilantissimum,
nunc
ritè Vocatum
ad Functiones PASTORIS, & INSPECTORIS
Ecclesiæ Augustanæ Confessionis Birnbaumensis
in Majori Poloniâ, per DEI Gratiam, ornandas,
ab hinc brevi abiturum,
Patronum & Fautorem semper
intimæ admissionis,
antiqvam mentem.
& sinceram
testificatur
JOACHIMUS Nerger / Gryphimonte
Siles. D. & Professor Pandectarum
Juris Publicus.

VVITTENBERGÆ,
Typis CHRISTIANI SCHRÖDTERI.

ET ego JESU MEO immortales
persolvi gratias, quod Tibi in
Ipsius castris strenue militanti,
in Poloniarum Regno, ubi no-
stra Evangelica Religio hic & illuc eri-
git caput, composuerit nunc nidum; nescit
enim ille renum inspecto, & pietatis gloria
Merce luctatum Te cum pluri mis malis, vel
momento, deserere. Ne Tibi, candidissimi ani-
mi Theologo, grave sit, paucis disseruisse, qvod
intima (utut Tu in VRATISLAVIENSIMUM
Rei Publicæ, Ocelli Germaniæ, Gymnasio ad
D. Mariæ Magdalenæ Professores indefessè
audires, & ego illis ad D. Elisabethæ Docenti-
bus itidem Professoribus auscultarem,
simul tamen à Magni Illius SCHLEGELII,
Lutherani Doctoris, & tunc Theologiæ
Professoris, ore penderemus,) inter nos in-
tercesserit amicitia, adeò quidem, ut ne un-
quam reconciliati fuerimus; nec enim Me-
um LIEFMANNUM amare non poteram,
qui suæ adversus me affectionis percon-
stantis grandia ediderat documenta, fortean,
quod illud nostri Kutschchen-Reuteri, quanti
Theologi, quem nunc ex oculis creptum
suspi-

suspicimus! de Te latum judicium, *Tibi igne-*
um inesse ingenium, divulgaram & Profes-
soribus, & illis Gymnasiastis, qui nuper Tibi
faventes, Te nunc impensiūs colere incipie-
bant; Quemq; in Confessu Eminentissimorū
PRÆSIDIS & SENATORUM, Aliorumq;
Virorū undiquaq; consummatissimæ erudi-
tionis, Quos Mea BRESLA habet, de gravib⁹
rebus perorantem cum admiratione audierā;
ut præterea in auscultandis Verbi Divini Mi-
nistrorum Concionibus tuum requiescere
nescium fervorem, ac Tui ipsius Sacram tunc
acquisitam Eloquentiam, quam sæpe è sug-
gestu exposueras. Quæ & alia facillimè Te
mihi devinciebant, erasque mihi expositus,
obviusque, quacunq; horā, Tecum ultrò ci-
troq; verba cädendi, latus animi Te adirem,
& iis onustus recederem, quæ non unâ nocte
ruminabam, reddebamq; aliis, tanquam Lief-
manniana; nec enim pudore est, fateri, à quo
profeceris; ac ita Vratislaviæ jucundum tem-
pus exegeramus. Cumq; rursus iterumque
h̄ic VVittenbergæ jungeremur, maiores no-
stra amicitia sumebat vires, cum tuis optimis
interer consiliis, in evitandis illâ tempestate,

solitis pennalisticis exactiōibus, & numero-
rum emunctionibus, ac viam monstrares, ut
intra abditos parietes paucis, mihiq; tuto, vi-
vere liceret: nec hīc finiebat tuus amor, vo-
lupe erat, Tibi me in lectionibus publicis No-
strorum Professorum Fidelissimorū, Scharf-
fii, Sperlingii, Ostermanni, Pompeii, Alio-
rumq; assedisse: ac quamvis ego, in Philolo-
phicis modum tenens, J Ctorum frequenta-
rem Scholas, nihil tamen mihi per horas sub-
cesivas prius, antiquiusq; fuit, quam ad Te in-
visere: Quem in mei commoda semper para-
tissimum inveniebam, ea audiendo & memo-
riā sepiendo, quibus facilius Artem Juris ex-
pedire poteram: in numerato enim, inter a-
lia quām plurima, habebas Moralia, Politica,
Oeconomica, prodromas Juris Disciplinas,
eaq; cum Suadā quādām, quæ in tuis labris ses-
sitat, ac invidendā perspicuitate, ordineq; re-
censebas; nec minus jucundum accidebat,
Tecum ex Historiarum veterum- novarum
monumentis, ac Arte Poētices, & versificandi
peritiā, confabulari, ubi persæpè lepores ac
venustates tuas, cum iis afflueres, profundè
admirabar: dulceque mihi est, memoriā
refri-

refricare, quod s̄apē Tecum Logicam Disciplinis applicaverim. Præterea immensum adfectioni meæ adversus Te incrementum dederunt locupletissima illa Testimonia, quibus Professores per orbem litteratum laudati, Jacobus Martini, ac Johannes Hülsemannus, Philosophorum ac Theologorum facile Primi, ac Johannes Sperling / Aristotele major Philosophus, Te ornabant; in Illorum enim Cathedris non raro Te Virum præstiteras; ac adhuc viridi meâ hæret memoriâ, Tuum. Sperlingium judicasse Te dignum, ut suæ Cathedræ Insector fieres. Equidein amor meus, quo Te depereo, cum improbissimus miles Tibi maximè innocuo vulnus periculosum inflixisset, eclipsin quandam pati videbatur; sed pronus erat DEUS ac in tuis, meisque precibus seriis exaudiendis, ut brevi convalesceres, ac corde, oreque, quod haetenus ob guttur vulneratum tacuerat, totum Te in laudes DEI effunderes, repeteresque summam cum voluptate curas tuas in Orthodoxam, Theologiam, & sobriam Philolophiam unice intentas. Ac licet, caussis Tibi cognitis ita postescitibus, in Patriam redires, nihilominus amori nostro, semel statio, fixoque, in deliciis erant

nostræ litteræ huc illuc commeantes, præprimis
illæ frequentatæ, in quibus de caussis cadentis
Templi aput Vratislavienses Elisabethani dis-
currebamus; ubi Tu rectè monebas, à me
adlatis physicis ac D E U M uti solere, ut judi-
cia sua justa, in puniendis hominum iniquitati-
bus, exercere possit, ac illius Templi diurno ca-
su, nemini hominum tamen nocente, ostenderet,
quàm in concedendo, ad frugem nos conver-
tendi meliorem, tempore largissimus sit. Nunc
dum audieram, Te in nostrâ Silesiâ aput Li-
gnitzienses Archi Diaconatū ritè capessentē pu-
rissimam Evangelii Doctrinam profiteri, &
strophas aliorum confutare, mirificè gaudie-
bam, persuasissimum enim mihi erat, Te Do-
cente, & alios ad nostram Religionem addu-
ctum iri, adq; Tui exemplū, quo in Tuo Templo
& extra id, Fidei, virtutis & probitatis documentū
omnib⁹ solebas esse, vitam malè actam emenda-
turos. Augescebatque gaudium meum, dum,
Mi LIEFMANNE, è Silesiis, omne punctum
honestissimæ vitæ ferentem, in Hungariæ Re-
gnum Divinâ Vocatione stipatum, ad SUPER-
INTENDENTIS Spartam, apud Casso-
vienses & Unitas Civitates ornandam, Te mitti
sciebam: Quam possidens omnes cogitationes
in eo locatas habuisti, ut Evangelium CHRISTI
in animos Auditorum fideliter insinuares, & à
quo vis fermento purgares. Quam Tui animi
sollici-

sollicitudinem dum satanas, qui infelix lolium
& steriles avenas disseminare solitus est, æger-
rimè fert, fit, DEI permissu, ut Hungariâ, Tuâq;
summâ Functione Ecclesia sticâ tandem, antè ta-
men, ut & olim semper, REGI HUNGARIÆ,
SACRÆ CÆSAREÆ MAJESTATI, Thronorū
firmamenta, Archi-Ducalisq; Domus terminos
æternū duraturos, ceteraque felicissima cordi-
citus apprēcans, cederes. Cumque DEO pla-
cuisset, ut hanc Civitatem remeares, spem mihi
faciebam certam, fore, ut hîc perstares, ac ita
amor meus in Te exsatiaretur: sed Consilia Di-
vina, juxta modum humanorum, ne compona-
mus homines: satis erat DEO visum, Te hîc in Sa-
xoniâ Electorali, Religionis Lutheranæ fertilissi-
mâ, aliquoties è suggestu Conciones talesmodi
habuisse, quæ Puritatem Verbi Divini spirabant,
qvæq; instar puri amnis, sine ullis fordibus, labo-
rantur, totæ ardebant, ac instar ignei torrentis in
animos defluebant, ex quib⁹ Auditores, præcon-
ceptis opinionibus non præpediti, tanquā ex un-
gve leonē, judicabant, hincq; lubenti animo te in
Statione aliquâ Ecclesiasticâ hîc collocatū opta-
bant. Itemq; Numinis satis erat, Te in Silesiæ, Hun-
gariæq; Oris Doctrinam Fidei salutiferam forti-
pectore, ac nec minas, injuriasq; curante, propa-
gasle. Divini profecto super Te Consilii sterit sen-
tentia, ut in Poloniis, ILLUSTRI, GENEROSIS-

SIMOq;

SIMOq; DOMINO *Christophoro ab Unruhe* Pa-
tronotuo Summo, Propugnatore Evangelicæ Rel-
igionis & Vigilantissimo & Felicissimo, Divinitus
negotium agitante, ad Primarii Pastoris & Inspe-
ctoris in Urbe Birnbaum Officium legitimè voca-
reri: ubi, qvod auguror, fores Tibi adaperientur,
ut Lumè Verbi Divini numero innumeris fænora-
res: expetiit enim ab aliquot retrò annis, & post-
quā Thoruniis in Colloquium Relligionū ventū
erat, ac iterū rursq; Nostra multis Gentibus per
Ministeria Divinorum Heroum, Nostratiū Theo-
logorum, innotuerat, in plures Dynastias, Civi-
tatesq; Poloniarum hæc felicitas, ut loquerentur
Lingvâ Chanâan, & jurarent per Dominum Exer-
cituum: Esai. XIX, 18. id est, veræ Relligioni addi-
cti essent. Nec illud reticendum, quod in illo Sar-
matarum Regno summa floreat Justitia, cuius rei
locupletissimū Testem laudare habeo Generosū
ac Nobilissimum Theodorum Zawack ex Fa-
miliâ Rogalâ, Equitem Polonum, in suo Processu
Judiciario Regni Poloniae. Ita igitur, eruditione &
Pietate Cumulatissime Theologe, ac olim apud
Silesios, Hungarosq; Concionator Excellentissi-
me, in tuam Vineam, ac in Domino Tuo laborâ:
dabit Ille incrementa, teq; Tuosq; diutissimè so-
spitabit. Hisce Te perpetim valere, mihiq;, quē
Tui nulla unquam capiet oblivio, favere volo.
E Museo meo d. 27. Februar. Anno CHRISTI
M. DC. LXXVII.

Ung. VI 58. (A)

ULB Halle
002 686 287

3

56,

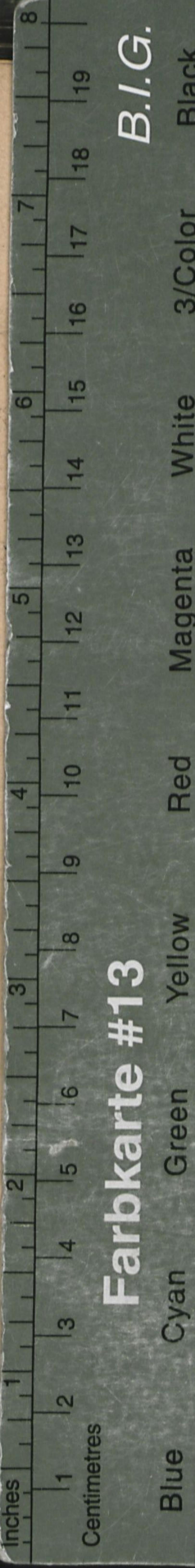
VDI 7
Sep. 2000 Pcl.

Farbkarte #13

B.I.G.

LEDICTORIA,
REVERENDUM,
ISSIMUM,
NUM
IEFMANNUM,
lolophiæ Doctorem, &
imum, nuper Ecclesiæ Au-
tropoli Superioris Hunga-
m, Gymnasii ibidem Inspec-
rarum Civitatum Superlati-
gilantissimum,
catum
, & INSPECTORIS
fessionis Birnbaumensis
EI Gratiam, ornandas,
abiturum,
utorem semper
missionis,
mentem.
eram
ator
Jäger / Gryphimonte
for Pandectarum
ublicus.

IBERGÆ,
SCHRÖDTERI.

43